

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

2 päivänä lokakuuta 2018*

Kumoamiskanne – Toimielimiä koskeva oikeus – Euroopan unionin toimielinten ja tiettyjen elinten, laitosten ja yksikköjen kotipaikan sijaintia koskeva pöytäkirja – Euroopan parlamentti – Strasbourgissa (Ranska) pidettävän ”talousarviota käsittelevän istunnon” käsite – SEUT 314 artikla – Budjettivallan käyttäminen Brysselissä (Belgia) pidettävän ylimääräisen täysistuntojakson aikana

Asiassa C-73/17,

jossa on kyse EY 263 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 9.2.2017,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään F. Alabrune, D. Colas, B. Fodda ja E. de Moustier,

kantajana,

jota tukee

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehinään D. Holderer ja C. Schiltz,

väliintulijana,

vastaan

Euroopan parlamentti, asiamiehinään R. Crowe ja U. Rösslein,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti A. Tizzano, jaostojen puheenjohtajat R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, T. von Danwitz (esittelevä tuomari) ja A. Rosas sekä tuomarit E. Juhász, D. Šváby, A. Prechal, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos ja M. Vilaras,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Giacobbo-Peyronnel,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 2.5.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.6.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

- 1 Ranskan tasavalta vaatii kumottaviksi Euroopan parlamentin seuraavat neljä tointa (jäljempänä riidanalaiset toimet), jotka koskevat Euroopan unionin vuotuisen talousarvion hyväksymistä varainhoitovuodeksi 2017:
 - 30.11.2016 pidetyn Euroopan parlamentin täysistunnon esityslista, siltä osin kuin siihen on sisällytetty keskustelut unionin vuotuisesta talousarviosta varainhoitovuodelle 2017 koskevasta yhteisestä tekstistä (asiakirja P8_OJ (2016)11-30)
 - 1.12.2016 pidetyn Euroopan parlamentin täysistunnon esityslista, siltä osin kuin siihen on sisällytetty tätä yhteistä tekstiä koskeva äänestys ja sen jälkeen äänestyselitykset (asiakirja P8_OJ(2016)12-01)
 - Euroopan parlamentin 1.12.2016 antama lainsäädäntöpäätöslauselma kyseisestä yhteisestä tekstistä (asiakirja TS-0475/2016, P8_TA-PROV(2016)0475) ja
 - 1.12.2016 annettu toimi, jolla parlamentin puhemies on todennut Euroopan unionin vuotuisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2017 lopullisesti hyväksytyksi.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Jäsenvaltioiden hallitukset tekivät 12.12.1992 ETY:n perustamissopimuksen 216 artiklan, EHTY:n perustamissopimuksen 77 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 189 artiklan nojalla yhteisellä sopimuksella päätöksen Euroopan yhteisöjen toimielinten sekä tiettyjen elinten ja yksikköjen kotipaikan vahvistamisesta (EYVL 1992, C 341, s. 1; jäljempänä Edinburghin päätös).
- 3 Amsterdamin sopimuksen tekemiseen johtaneessa hallitusten välisessä konferenssissa Edinburghin päätöksen teksti liitettiin EU:sta tehtyyn sopimukseen sekä EY:n, EHTY:n ja Euratomin perustamissopimukseen pöytäkirjaksi.
- 4 Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euratomin perustamissopimukseen liitetyn Euroopan unionin toimielinten ja tiettyjen elinten, laitosten ja yksikköjen kotipaikan sijainnista tehdyn pöytäkirjan (jäljempänä toimielinten kotipaikasta tehty pöytäkirja) ainoan artiklan a alakohdassa, joka on sanamuodoltaan samanlainen kuin Edinburghin päätöksen 1 artiklan a alakohta, määrätään nykyisin seuraavaa:

”Euroopan parlamentin kotipaikka on Strasbourg, jossa pidetään kaksitoista kuukausittaista täysistuntoa, mukaan lukien talousarviota käsittelevä istunto. Ylimääräiset täysistunnot pidetään Brysselissä. Euroopan parlamentin valiokunnat kokoontuvat Brysselissä. Euroopan parlamentin pääsihteeristö ja sen osastot sijaitsevat edelleen Luxemburgissa.”
- 5 SEUT 314 artiklassa määrätään muun muassa seuraavaa:

”Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen unionin vuotuisen talousarvion seuraavien määräysten mukaisesti.

– –

3. Neuvosto vahvistaa kantansa talousarvioesitykseen ja ilmoittaa sen Euroopan parlamentille viimeistään 1 päivänä lokakuuta sitä varainhoitovuotta edeltävänä vuonna, jota esitys koskee. – –

4. Jos Euroopan parlamentti 42 päivän kuluessa edellä tarkoitetusta ilmoituksesta:

--

c) tekee jäsentensä enemmistöllä tarkistuksia, tämä tarkistettu esitys toimitetaan neuvostolle ja komissiolle. Euroopan parlamentin puhemies kutsuu yhteisymmärryksessä neuvoston puheenjohtajan kanssa viipymättä sovittelukomitean koolle. --

5. Sovittelukomiteassa kokoontuvat neuvoston jäsenet tai heidän edustajansa sekä yhtä monta Euroopan parlamenttia edustavaa jäsentä; komitean tehtävänä on neuvoston jäsenten tai heidän edustajiensa määräenemmistöllä sekä Euroopan parlamenttia edustavien jäsenten enemmistöllä päästä sopimukseen yhteisestä tekstistä Euroopan parlamentin ja neuvoston kantojen pohjalta 21 päivän kuluessa siitä, kun se on kutsuttu koolle.

--

6. Jos sovittelukomitea pääsee 5 kohdassa tarkoitetussa 21 päivän määräajassa yhteisymmärryksen yhteisestä tekstistä, Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on kummallakin yhteisymmärryksen saavuttamispäivästä lukien 14 päivää aikaa hyväksyä yhteinen teksti.

7. Jos 6 kohdassa tarkoitetussa 14 päivän määräajassa:

a) sekä Euroopan parlamentti että neuvosto hyväksyvät yhteisen tekstin tai eivät ole tehneet ratkaisuaan taikka jos jompikumpi toimiten hyväksyy yhteisen tekstin ja toinen ei ole tehnyt ratkaisuaan, talousarvio katsotaan lopullisesti hyväksytyksi yhteisen tekstin mukaisena, tai

b) sekä Euroopan parlamentti jäsentensä enemmistöllä että neuvosto hylkäävät yhteisen tekstin tai jos jompikumpi toimiten hylkää yhteisen tekstin ja toinen ei ole tehnyt ratkaisuaan, komissio tekee uuden talousarvioesityksen, tai

--

d) Euroopan parlamentti hyväksyy yhteisen tekstin, mutta neuvosto hylkää sen, Euroopan parlamentti voi 14 päivän kuluessa tästä hylkäämispäivästä jäsentensä enemmistöllä ja kolmella viidesosalla annetuista äänistä päättää vahvistaa kaikki 4 kohdan c alakohdassa tarkoitetut tarkistukset tai osan niistä. Jos jotakin Euroopan parlamentin tarkistusta ei vahvisteta, sovittelukomiteassa hyväksytty kanta budjettikohtaan, johon kyseinen tarkistus on tehty, pysyy voimassa. Talousarvio katsotaan lopullisesti hyväksytyksi tämän mukaisesti.

--

9. Kun tässä artiklassa määrätty menettely on saatettu päätökseen, Euroopan parlamentin puhemies toteaa talousarvion lopullisesti hyväksytyksi.

10. Kukin toimiten käyttää tästä artiklasta johtuvia toimivaltuuksiaan noudattaen perussopimuksia ja niiden nojalla annettuja säädöksiä, erityisesti niitä, jotka koskevat unionin omia varoja taikka tulojen ja menojen tasapainoa.”

6. Parlamentin työjärjestyksen, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian oikeusriitaan (jäljempänä työjärjestys), 156 artiklassa, jonka otsikko on ”Määräajat”, määrätään seuraavaa:

”Lukuun ottamatta 135 ja 154 artiklassa tarkoitettuja kiireellisiä tapauksia, tekstistä ei saa keskustella eikä äänestää, ellei sitä ole asetettu jäsenten saataville vähintään 24 tuntia aikaisemmin.”

- 7 Työjärjestyksen 158 artiklan 1 kohdan mukaan ”kaikki parlamentin asiakirjat laaditaan virallisilla kielillä”.

Asian tausta

- 8 Euroopan parlamentti vahvisti 20.5.2015 vuoden 2016 täysistuntokalenterin ja totesi muun muassa, että parlamentti kokoontuu varsinaisiin täysistuntoihin Strasbourgissa (Ranska) 24.–27.10., 21.–24.11. ja 12.–15.12.2016 ja että ylimääräinen täysistuntojakso pidetään 30.11. ja 1.12.2016 Brysselissä (Belgia).
- 9 Euroopan komissio julkaisi 18.7.2016 varainhoitovuoden 2017 vuotuisen talousarvioesityksen. Neuvosto toimitti 14.9.2016 parlamentille kantansa tähän esitykseen. Budjettivaliokunnan äänestyksen ja Strasbourgissa 24.–27.10.2016 pidetyn varsinaisen täysistuntojakson aikana käytyjen keskustelujen jälkeen parlamentti antoi 26.10.2016 lainsäädäntöpäätöslauselman, joka sisälsi tarkistuksia talousarvioesitykseen. Parlamentin ja neuvoston välinen talousarviota koskeva sovittelumenettely aloitettiin 27.10.2016. Tämä menettely päättyi 17.11.2016 sopimukseen unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodelle 2017 koskevasta yhteisestä tekstistä, joka toimitettiin samana päivänä parlamentille ja neuvostolle. Komission yksiköt tekivät sopimustekstiin teknisiä viimeistelyjä, jotta se ilmaistaisiin budjettitermein ja juridisin termein. Näin viimeistelty yhteinen talousarvioteksti toimitettiin parlamentille iltapäivällä 24.11.2016.
- 10 Neuvosto hyväksyi unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevan yhteisen tekstin 28.11.2016. Parlamentti ei sisällyttänyt yhteistä tekstiä koskevaa keskustelua ja äänestystä Strasbourgissa 21.–24.11.2016 pidetyn varsinaisen täysistuntojakson esityslistaan vaan Brysselissä 30.11. ja 1.12.2016 pidetyn ylimääräisen täysistuntojakson esityslistaan. Parlamentti hyväksyi yhteisen tekstin 1.12.2016 antamallaan lainsäädäntöpäätöslauselmalla. Samana päivänä parlamentin puhemies totesi täysistunnossa varainhoitovuoden 2017 vuotuisen talousarvion lopullisesti hyväksytyksi.

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

- 11 Ranskan tasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa riidanalaiset toimet
 - pysyttää sen toimen vaikutukset, jolla parlamentin puhemies totesi varainhoitovuoden 2017 vuotuisen talousarvion lopullisesti hyväksytyksi, kunnes tämä talousarvio on lopullisesti hyväksytty perussopimusten mukaisella toimella kohtuullisessa ajassa tämän tuomion julistamispäivästä lukien, ja
 - velvoittaa parlamentin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 12 Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin
- jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin se koskee parlamentin 30.11.2016 ja 1.12.2016 pidettyjen täysistuntojen kahta esityslistaa ja parlamentin 1.12.2016 antamaa lainsäädäntöpäätöslauselmaa
 - hylkää kanteen
 - velvoittaa Ranskan tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja
 - toissijaisesti pysyttää sen toimen vaikutukset, jolla parlamentin puhemies on todennut unionin vuotuisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2017 lopullisesti hyväksytyksi, kunnes uusi toimi, jolla se on tarkoitus korvata, on tullut voimaan kohtuullisen ajan kuluessa.

- 13 Luxemburgin suurherttuakunta hyväksyttiin unionin tuomioistuimen presidentin 7.6.2017 antamalla määräyksellä väliintulijaksi tukemaan asiassa Ranskan tasavallan vaatimuksia.

Kanne

Tutkittavaksi ottaminen

- 14 Parlamentti katsoo, että kanne on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin se koskee parlamentin 30.11.2016 ja 1.12.2016 pidettyjen täysistuntojen kahta esityslistaa ja parlamentin 1.12.2016 antamaa lainsäädäntöpäätöslauselmaa. Nämä molemmat esityslistat ovat vain parlamentin sisäistä organisointia koskevia toimenpiteitä, joilla ei ole oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin. Lainsäädäntöpäätöslauselma on parlamentin mukaan vain toimi, jolla valmisteltiin sen toimen antamista, jolla parlamentin puhemies totesi unionin talousarvion varainhoitovuodeksi 2017 lopullisesti hyväksytyksi.
- 15 Tästä on todettava, että sisällyttäessään unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevaa yhteistä tekstiä koskevan keskustelun ja äänestyksen 30.11.2016 ja 1.12.2016 pidettävien täysistuntojen esityslistoihin parlamentti on tehnyt päätöksen käyttää SEUT 314 artiklan 6 kohdan nojalla budjettivaltaansa Brysselissä pidetyn ylimääräisen täysistuntojakson aikana. Kysymys siitä, tarkoitetaanko näissä kahdessa esityslistassa ainoastaan parlamentin sisäistä organisointia vai onko niillä oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin, jolloin tällaiset vaikutukset perustuvat siihen, että kyseinen toimielin käyttää toimivaltaansa, liittyy kiinteästi niiden sisällön tarkasteluun ja näin ollen kanteen aineelliseen tarkasteluun, joten tätä kysymystä ei voida arvioida kanteen tutkittavaksi ottamista käsiteltäessä (ks. vastaavasti tuomio 10.2.1983, Luxemburg v. parlamentti, 230/81, EU:C:1983:32, 30 kohta; tuomio 28.11.1991, Luxemburg v. parlamentti, C-213/88 ja C-39/89, EU:C:1991:449, 16 kohta ja tuomio 13.12.2012, Ranska v. parlamentti, C-237/11 ja C-238/11, EU:C:2012:796, 20 kohta).
- 16 Parlamentin 1.12.2016 antamasta lainsäädäntöpäätöslauselmasta on huomautettava, että unionin tuomioistuin on jo aiemmin katsonut, että vuotuista talousarviota koskevasta päätöksestä, jonka parlamentti on tehnyt ETY-sopimuksen 203 artiklan 6 kohtaan perustuvassa toisessa käsittelyssä, voidaan nostaa kumoamiskanne. Tämän artiklan 10 kohdan (josta on tullut EY-sopimuksen 203 artiklan 10 kohta, josta on puolestaan tullut EY 272 artiklan 10 kohta ja sittemmin SEUT 314 artiklan 10 kohta) mukaan kukin toimielin käyttää sille annettua budjettivaltaansa noudattaen perussopimusten määräyksiä. Jos budjettivallan käyttäjän kyseisen artiklan perusteella antamia erilaisia toimia ei voitaisi saattaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, ne toimielimet, jotka käyttävät budjettivaltaa, voisivat puuttua jäsenvaltioiden tai muiden toimielinten toimivaltaan tai ylittää toimivallalleen asetetut rajat (ks. vastaavasti tuomio 3.7.1986, neuvosto v. parlamentti, 34/86, EU:C:1986:291, 12 kohta). Nämä päätelmät soveltuvat soveltuvin osin parlamentin 1.12.2016 antamaan lainsäädäntöpäätöslauselmaan, jolla on hyväksytty unionin talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskeva yhteinen teksti toisessa käsittelyssä SEUT 314 artiklan 6 kohdan perusteella.
- 17 Tästä seuraa, että kanne on otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 18 Ranskan tasavalta, jota Luxemburgin suurherttuakunta tukee, vetoaa yhteen ainoaan kanneperusteeseen, joka koskee sitä, että riidanalaisilla toimilla on rikottu toimielinten kotipaikasta tehtyä pöytäkirjaa. Tämän pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohdan mukaan parlamentin on käytettävä

sille SEUT 314 artiklassa annettua budjettivaltaa kokonaisuudessaan Strasbourgissa pidettävissä varsinaisissa täysistunnoissa. Ranskan tasavallan mukaan tämä toimielin ei ole nyt käsiteltävässä asiassa noudattanut kyseistä sääntöä, kun se on sisällyttänyt unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevaa yhteistä tekstiä koskevat keskustelun ja äänestyksen SEUT 314 artiklan 6 kohdan mukaisesti 30.11.2016 ja 1.12.2016 Brysselissä pidettävän ylimääräisen täysistuntojakson esityslistaan ja todennut saman ylimääräisen täysistuntojakson aikana parlamentin puhemiehen SEUT 314 artiklan 9 kohtaan perustuvalla toimella, että tämä talousarvio on lopullisesti hyväksytty.

- 19 Kyseisen pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohdassa ei nimittäin Ranskan tasavallan mukaan määrätä minkäänlaisesta poikkeuksesta. Vaikka Ranskan tasavalta ei ole riitauttanut sitä, että tietyt talousarvion toteuttamista koskevat toimet hyväksytään ylimääräisen täysistuntojakson aikana erityisesti tiettyjen ennakoimattomien tapahtumien huomioimiseksi, tätä käytäntöä ei voida hyväksyä siltä osin kuin kyse on SEUT 314 artiklassa säännellystä talousarviomenettelystä, joka johtaa unionin vuotuisen talousarvion hyväksymiseen ja joka on merkittävä hetki unionin demokraattisessa elämässä.
- 20 Ranskan tasavallan mukaan kyseisen 314 artiklan määräykset on sovitettava yhteen toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan mukaisiin parlamentin kotipaikkaa koskeviin sääntöihin, jotka SEU 51 artiklan nojalla ovat erottamaton osa perussopimuksia ja jotka ovat oikeudellisesti samanarvoisia kuin SEUT 314 artikla. Näin ollen viimeksi mainitun artiklan mukaisista määräajoista johtuvat rajoitteet eivät ole ensisijaisia kyseisellä pöytäkirjalla määrättyihin parlamentin kotipaikkaa koskeviin velvoitteisiin nähden, etenkin kun niiden yhteensovittaminen on mahdollista.
- 21 Tästä Ranskan tasavalta toteaa, että tämän toimielimien on vahvistettava istuntokalenteri Strasbourgissa pidettävien varsinaisten täysistuntojaksojen osalta siten, että yksi istunnoista pidetään SEUT 314 artiklan 6 kohdassa vahvistetussa neljäntoista päivän määräajassa, jotta parlamentti voi äänestää sovittelumenettelyssä laaditusta unionin vuotuista talousarviota koskevasta yhteisestä tekstistä. Koska sovittelukomitea yleensä käyttää kyseisen artiklan 5 kohdassa tarkoitettua 21 päivän pituisen määräajan kokonaisuudessaan, on mahdollista ennakoida yhteistä tekstiä koskevan yhteisymmärryksen saavuttamispäivä. Siinä tapauksessa, että sovittelukomitea pääsee yhteisymmärrykseen ennen kyseistä ajankohtaa, tämän sopimuksen ”virallistamista” ja näin ollen päivämäärää, josta edellä mainittu 14 päivän määräaika alkaa kuluu, voidaan lykätä.
- 22 Lisäksi nyt käsiteltävässä asiassa olisi Ranskan tasavallan mukaan ollut mahdollista, että parlamentti sisällyttää unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevaa yhteistä tekstiä koskevan keskustelun ja äänestyksen 21.–24.11.2016 Strasbourgissa pidettävän varsinaisen täysistuntojakson esityslistaan noudattaen samalla SEUT 314 artiklan 6 kohdassa määrättyä 14 päivän pituisen määräaika. Tämä varsinainen täysistuntojakso on nimittäin pidetty kokonaisuudessaan tämän määräajan kuluessa, ja se on alkanut neljä päivää sen jälkeen, kun tätä yhteistä tekstiä koskeva yhteisymmärrys on saavutettu 17.11.2016. Kun otetaan huomioon ainoa ennen tekstin käsittelyn aloittamista noudatettava pakollinen määräaika eli työjärjestyksen 156 artiklassa määrätty, tekstin saataville asettamista koskeva 24 tunnin vähimmäisaika, parlamentti olisi siis hyvin voinut sisällyttää yhteistä tekstiä koskevan keskustelun ja äänestyksen mainitun varsinaisen täysistuntojakson esityslistaan. Tässä yhteydessä Ranskan tasavalta riitauttaa sen, että talousarvion teknisiä täsmennyksiä, kääntämistä ja viimeistelyä koskevat vaikeudet, joihin parlamentti on vedonnut, ovat tehneet tälle toimielimelle mahdottomaksi lausua unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevasta yhteisestä tekstistä 21.–24.11.2016 Strasbourgissa pidetyn varsinaisen täysistuntojakson aikana.
- 23 Lopuksi Ranskan tasavalta toteaa toimesta, jolla parlamentin puhemies on todennut unionin vuotuisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2017 lopullisesti hyväksytyksi, että mikään ei olisi estänyt puhemiestä odottamasta seuraavaa varsinaista täysistuntojaksoa, joka pidettiin 12.–15.12.2016.

- 24 Parlamentti väittää, että ilmaisu ”talousarviota käsittelevä istunto” on ymmärrettävä siten, että se tarkoittaa yhtä ainoaa nimenomaista istuntojaksoa eli istuntojaksoa, jonka aikana parlamentti käyttää sille alun perin ETY:n perustamissopimuksen 203 artiklassa annettua toimivaltaa ehdottaen tarkistuksia alkuperäiseen talousarvioesitykseen, sellaisena kuin neuvosto on tarkistanut sitä. Edinburghin päätöksellä on vahvistettu parlamentin se aikaisempi käytäntö, että lokakuun lopussa tai marraskuun alussa Strasbourgissa järjestettiin tätä varten täysistuntojakso. Tämä ”lokakuun II istuntojaksoksi” kutsuttu täysistuntojakso pidettiin lokakuun varsinaisen täysistuntojakson lisäksi siitä syystä, että tämän toimielimen käytäntönä oli olla pitämättä yhtään täysistuntojaksoa elokuussa, ja sitä käytettiin pääasiallisesti talousarvion ensimmäiseen käsittelyyn.
- 25 Toisin kuin Ranskan tasavalta väittää, toimielinten kotipaikkaa koskevasta pöytäkirjasta ei sitä vastoin mitenkään käy ilmi, että myös sovittelumenettelyssä laadittua unionin vuotuista talousarviota koskevaa yhteistä tekstiä koskevan keskustelun ja äänestyksen pitäisi tapahtua Strasbourgissa pidettävän varsinaisen täysistuntojakson aikana. Parlamentin mukaan tämän jäsenvaltion esittämä tulkinta merkitsee joko sitä, että Strasbourgissa pidetään enemmän kuin kuusi kuukausittaista täysistuntoa vuoden jälkimmäisen puoliskon aikana – mikä olisi vastoin tämän pöytäkirjan mukaista velvollisuutta pitää kaksitoista kuukausittaista täysistuntoa Strasbourgissa säännöllisin väliajoin –, tai seuraamuksia, jotka ovat ristiriidassa SEUT 314 artiklan tehokkaan vaikutuksen kanssa.
- 26 Kun otetaan huomioon SEUT 314 artiklan 6 kohdassa määrätty 14 päivän määräaika vuotuista talousarviota koskevan yhteisen tekstin hyväksymiseksi, parlamentti väittää, että mainittu tulkinta velvoittaisi sovittelukomitean systemaattisesti hyväksymään tämän tekstin 14 päivän aikana ennen Strasbourgissa pidettävän täysistuntojakson alkamispäivää, ja komitealta evättäisiin näin mahdollisuus hyväksyä kyseinen teksti haluamanaan ajankohtana SEUT 314 artiklan 5 kohdassa määrätyn 21 päivän pituisen sovittelujakson aikana. Lisäksi tämä tulkinta estää parlamenttia käymästä keskustelua unionin vuotuisesta talousarviosta ja äänestämästä siitä kahdennentoista Strasbourgissa pidetyn varsinaisen täysistuntojakson jälkeen, eikä siinä oteta huomioon sitä SEUT 314 artiklan 7 kohdan b ja d alakohdassa tarkoitettua tilannetta, että talousarvio on hyväksyttävä uudessa talousarviomenettelyssä tai parlamentin äänestyksessä, jossa vahvistetaan kaikki tarkistukset tai osa niistä. Mikäli talousarviota ei ole hyväksytty varainhoitovuoden loppuun mennessä, sovelletaan alustavaa talousarviota koskevaa SEUT 315 artiklaa.
- 27 Lisäksi nyt käsiteltävässä asiassa olisi ollut mahdotonta sisällyttää unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevaa yhteistä tekstiä koskevat keskustelu ja äänestys 21.–24.11.2016 Strasbourgissa pidettävän varsinaisen täysistuntojakson esityslistaan. Ennen yhteisen tekstin saattamista parlamentin ja neuvoston hyväksyttäväksi olisi sovittelukomitean saatekirjeiden liitteenä ollut poliittinen yhteisymmärrys nimittäin pitänyt muuntaa juridiseksi budjettitekstiksi ja kääntää kaikille unionin virallisille kielille. Kyseisen yhteisen tekstin tekninen viimeistely edellyttää kuitenkin aina noin viikon mittaista työtä ja se annetaan tavallisesti komission yksikköjen tehtäväksi. Nyt käsiteltävässä asiassa komissio on ilmoittanut vain 18 minuuttia ennen marraskuun 2016 varsinaisen täysistuntokauden päättymistä parlamentille ja neuvostolle, että tämä viimeistely yhteinen teksti on saatavilla ja ainoastaan englanninkielisenä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 28 Kuten SEUT 314 artiklan 10 kohdassa määrätään, parlamentin on käytettävä sille annettua budjettivaltaa noudattaen perussopimuksia ja niiden nojalla annettuja säädöksiä.
- 29 Ensinnäkin tämän toimielimen on noudatettava toimielinten kotipaikasta tehtyä pöytäkirjaa, joka SEU 51 artiklan mukaan on erottamaton osa perussopimuksia. Tämän pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohdassa määrätään, että ”Euroopan parlamentin kotipaikka on Strasbourg, jossa pidetään kaksitoista kuukausittaista täysistuntoa, mukaan lukien talousarviota käsittelevä istunto”.

- 30 Ranskan hallitus väittää, että parlamentti on viimeksi mainitun määräyksen nojalla velvollinen käyttämään budjettivaltaansa kokonaisuudessaan Strasbourgissa, kun taas parlamentin mukaan mainittu määräys tarkoittaa yhtä nimenomaista täysistuntojaksoa eli sitä, joka koskee talousarvioesityksen ensimmäistä käsittelyä, minkä vuoksi riidanalaiset toimet eivät kuulu tämän määräyksen soveltamisalaan.
- 31 Tästä on todettava, että toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan ainoan artiklan a kohdassa viitataan ”talousarviota käsittelevään istuntoon” mutta ei kuitenkaan määritellä tiettyä varsinaista täysistuntojaksoa eikä toimia, jotka kuuluvat parlamentin toimivaltaan talousarviomenettelyssä ja jotka täytyy hyväksyä tämän täysistuntojakson aikana. SEUT 314 artiklan mukaan parlamentti voi lausua unionin vuotuisesta talousarviosta useaan otteeseen ja – kun otetaan huomioon kyseisessä artiklassa määrätyt aikavälit ja määräajat – useiden varsinaisten täysistuntojaksojen aikana.
- 32 Koska tämän pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohta ei sisällä täsmennyksiä, ilmaisun ”talousarviota käsittelevä istunto” on katsottava tarkoittavan kaikkia täysistuntojaksoja, joiden aikana parlamentti käyttää budjettivaltaansa, ja kaikkia kyseisen toimielimen tätä varten tekemiä toimia.
- 33 Unionin tuomioistuin on nimittäin katsonut jo aiemmin Edinburghin päätöksen 1 artiklan a alakohdasta, joka on sanamuodoltaan sama kuin mainitun pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohta, että tämän säännöksen mukaan parlamentin kotipaikka on paikkakunta, jolla on säännöllisin väliajoin pidettävä parlamentin 12 varsinaista täysistuntojaksoa, mukaan lukien täysistuntojaksot, joiden aikana parlamentin on käytettävä sille perussopimuksen mukaan kuuluvaa budjettivaltaa (ks. vastaavasti tuomio 1.10.1997, Ranska v. parlamentti, C-345/95, EU:C:1997:450, 29 kohta ja tuomio 13.12.2012, Ranska v. parlamentti, C-237/11 ja C-238/11, EU:C:2012:796, 40 kohta).
- 34 Tähän on lisättävä, että sillä, että parlamentti käyttää budjettivaltaansa täysistunnossa, on erityisen suuri merkitys unionin vuotuisen talousarvion perustuvan unionin toiminnan avoimuudelle ja demokraattiselle legitimitetille. Viimeksi mainittuja ei kuitenkaan voida taata pelkällä talousarvioesityksen ensimmäisellä käsittelystä SEUT 314 artiklan perustuvassa talousarviomenettelyssä, kun parlamentti tekee kyseiseen esitykseen tarkistuksia SEUT 314 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisesti.
- 35 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan parlamentin budjettivallan käyttäminen täysistunnossa on nimittäin perustavanlaatuinen hetki Euroopan unionin demokraattisessa elämässä, ja se edellyttää erityisesti täysistunnossa tapahtuvaa julkista keskustelua, jonka kautta unionin kansalaiset voivat saada tietoonsa erilaiset julkilausutut poliittiset suuntaukset ja siten muodostaa itselleen poliittisen mielipiteen unionin toiminnasta (tuomio 13.12.2012, Ranska v. parlamentti, C-237/11 ja C-238/11, EU:C:2012:796, 68 kohta). Täysistunnossa käytävän parlamenttikeskustelun avoimuus vahvistaa sekä talousarviomenettelyn demokraattista legitimitettiä unionin kansalaisiin nähden että unionin toiminnan uskottavuutta.
- 36 SEUT 314 artiklan 4 kohdan c alakohdassa ja 5 kohdassa määrätty sovittelumenettely voi kuitenkin johtaa talousarvioesitykseen tehtäviin merkittäviin muutoksiin, joita ei ole tutkittu parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä ja joista ei ole järjestetty julkista keskustelua sovittelukomiteassa. Kuten parlamentti on suullisessa käsittelyssä vahvistanut, tämän komitean kokoontumiset eivät ole julkisia ja niihin osallistuu 28 parlamentin jäsentä parlamentin enemmistösuhteiden mukaisesti mutta ilman, että tämän toimielimen kaikkien jäsenten poliittiset intressit tulisivat täysin edustetuiksi.
- 37 Näissä olosuhteissa toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohdassa oleva ilmaisu ”talousarviota käsittelevä istunto” kattaa paitsi talousarvioesityksen ensimmäistä käsittelyä koskevan varsinaisen täysistuntojakson myös SEUT 314 artiklan 6 kohdan mukaisen toisen käsittelyn, joka takaa vuotuisen talousarvion sovittelumenettelyssä päätettyä yhteistä tekstiä koskevat julkiset keskustelun ja äänestyksen täysistunnossa.

- 38 Toiseksi parlamentin on noudatettava vaatimuksia, jotka sille asetetaan SEUT 314 artiklassa budjettivallan käyttämiseksi täysistunnossa. Tässä määräyksessä määrättyjen aikavälien ja määräaikojen tarkoituksena on taata unionin vuotuisen talousarvion hyväksyminen ennen kyseessä olevaa varainhoitovuotta edeltävän vuoden päättymistä, ja niiden noudattamatta jättäminen voi johtaa alustavaa talousarviota koskevan SEUT 315 artiklan soveltamiseen.
- 39 Niinpä esimerkiksi siinä tilanteessa, että parlamentti ei tee ratkaisua vuotuista talousarviota koskevasta yhteisestä tekstistä toisessa käsittelyssä SEUT 314 artiklan 6 kohdassa määrätyn 14 päivän pituisen määräajan kuluessa ja neuvosto hylkää tekstin tässä määräajassa, viimeksi mainitun artiklan 7 kohdan b alakohdasta käy ilmi, että komissio tekee uuden talousarvioesityksen, ja näin ollen talousarviomenettely alkaa alusta. Tässä samassa tilanteessa parlamentti menettää myös sille SEUT 314 artiklan 7 kohdan d alakohdassa annetun oikeutensa päättää yksin talousarvion hyväksymisestä uudessa äänestyksessä määränemmistöllä, mikäli neuvosto on hylännyt vuotuista talousarviota koskevan yhteisen tekstin.
- 40 Lisäksi silloin, kun parlamentti ei ole keskustellut eikä äänestänyt vuotuista talousarviota koskevasta yhteisestä tekstistä SEUT 314 artiklan 6 kohdassa säädettyssä 14 päivän pituisessa määräajassa, neuvosto voi hyväksyä tekstin yksin tämän artiklan 7 kohdan a alakohdassa määrätyn edellytyksin. Kuten tämän tuomion 34–36 kohdassa on kuitenkin todettu, unionin toiminnan avoimuuden ja demokraattisen legitimitetin, jotka käyvät ilmi vuotuisen talousarvion hyväksymismenettelyssä, kannalta on erittäin tärkeää, että parlamentti käyttää sille SEUT 314 artiklan 6 kohdassa annettua toimivaltaa ja lausuu tästä yhteisestä tekstistä täysistunnossa.
- 41 Näin ollen parlamentin on toimittava tässä asiassa noudattaen kaikkea sitä huolellisuutta, tarkkuutta ja sitoutumista, mitä tällainen vastuu edellyttää (ks. vastaavasti tuomio 13.12.2012, Ranska v. parlamentti, C-237/11 ja C-238/11, EU:C:2012:796, 68 kohta), mikä merkitsee sitä, että parlamentissa käytävä keskustelu ja äänestys perustuvat tekstiin, joka on toimitettu parlamentin jäsenille ajoissa ja joka on käännetty kaikille unionin virallisille kielille. Unioni pitää nimittäin hyvin tärkeänä säilyttää monikielisyys, jonka merkityksestä muistutetaan SEU 3 artiklan 3 kohdan neljännessä alakohdassa (ks. vastaavasti tuomio 5.5.2015, Espanja v. neuvosto, C-147/13, EU:C:2015:299, 42 kohta ja tuomio 6.9.2017, Slovakia v. neuvosto, C-643/15 ja C-647/15, EU:C:2017:631, 203 kohta).
- 42 Kolmanneksi on todettava, että koska toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohta ja SEUT 314 artikla ovat oikeudellisesti samanarvoisia, ensin mainitun artiklan mukaiset vaatimukset eivät voi itsessään mennä jälkimmäiseen artiklaan perustuvien vaatimusten edelle ja päinvastoin. Niitä on sovellettava tapauskohtaisesti ottaen huomioon näiden vaatimusten tarpeellinen yhteensovittaminen ja niiden välinen asianmukainen tasapaino.
- 43 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on myös katsottu, että toimielinten kotipaikoista tehdyssä pöytäkirjassa kunnioitetaan vastavuoroisesti jäsenvaltioiden ja parlamentin toimivaltaa sekä vilpittömästä yhteistyöstä koskevaa molemminpuolista velvoitetta (ks. vastaavasti tuomio 22.9.1988, Ranska v. parlamentti, 358/85 ja 51/86, EU:C:1988:431, 34 ja 35 kohta; tuomio 1.10.1997, Ranska v. parlamentti, C-345/95, EU:C:1997:450, 31 ja 32 kohta ja tuomio 13.12.2012, Ranska v. parlamentti, C-237/11 ja C-238/11, EU:C:2012:796, 41, 42 ja 60 kohta).
- 44 Näin ollen parlamentin on käytettävä budjettivaltaansa varsinaisen täysistuntojakson aikana Strasbourgissa ilman, että tämä toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohtaan perustuva velvollisuus olisi kuitenkaan esteenä sille, että vuotuisesta talousarviosta keskustellaan ja äänestetään Brysselissä pidettävän ylimääräisen täysistuntojakson aikana, mikäli talousarviomenettelyn, sellaisena kuin siitä on määrätty SEUT 314 artiklassa, moitteettomaan kulkuun liittyvät pakottavat vaatimukset niin edellyttävät. Tämän menettelyn sellainen kulku, joka edellyttäisi ehdottomasti sitä, että tämän pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohtaa noudatetaan eikä parlamentti voisi täysimääräisesti osallistua kyseiseen menettelyyn, olisi ristiriidassa näistä määräyksistä johtuvan, tämän tuomion 42 kohdassa mainitun vaatimusten tarpeellisen yhteensovittamisen kanssa.

- 45 Tämän tuomion 42–44 kohdassa mainittujen vaatimusten noudattamista koskevasta tuomioistuINVALVONNASTA on todettava, että parlamentilla on toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan ainoan artiklan a kohdan vaatimuksia ja SEUT 314 artiklan vaatimuksia tarpeellisilta osin yhteen sovittaessaan talousarviomenettelyn moitteettomaan kulkuun liittyvistä pakottavista vaatimuksista johtuvaa harkintavaltaa. Niinpä tämä tuomioistuINVALVONTA koskee sitä, onko parlamentti, kun se on käyttänyt budjettivaltaansa osittain ylimääräisen täysistuntojakson aikana, tehnyt tätä koskevia arviointivirheitä.
- 46 Näiden seikkojen valossa on tutkittava, sovitetaanko riidanalaisilla toimilla tarpeellisella tavalla yhteen toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohdan ja SEUT 314 artiklan mukaiset vaatimukset.
- 47 Tästä Ranskan tasavalta väittää, että parlamentin istuntokalenteria muuttamalla olisi voitu mahdollistaa unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevaa yhteistä tekstiä koskevat keskustelu ja äänestys Strasbourgissa SEUT 314 artiklan 6 kohdan mukaisessa määräajassa ja että tällaiset keskustelu ja äänestys olisivat joka tapauksessa olleet mahdollisia marraskuussa 2016 järjestetyn varsinaisen täysistuntojakson aikana. Lisäksi toimi, jolla parlamentin puhemies on todennut unionin vuotuisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2017 lopullisesti hyväksytyksi, olisi voitu tehdä vielä seuraavan varsinaisen täysistuntojakson aikana 12.–15.12.2016.
- 48 Parlamentin vuoden 2016 istuntokalenterista on todettava, että Ranskan tasavallan perustelut perustuvat siihen lähtökohtaan, että koska parlamentti on voinut kalenteria vahvistaessaan kohtuudella ennakoida päivän, jona sovittelukomitea pääsisi yhteisymmärrykseen unionin vuotuista talousarviota koskevasta yhteisestä tekstistä ja joka oli 17.11.2016, tämän toimielimen olisi pitänyt vahvistaa varsinainen täysistuntojakso myöhemmäksi ajankohdaksi kuin saman vuoden marraskuun 21.–24. päiväksi, jotta kyseisessä istunnossa olisi voitu ajoissa keskustella ja äänestää tästä tekstistä toisessa käsittelyssä.
- 49 Mikään Ranskan tasavallan esittämä seikka ei kuitenkaan riitä osoittamaan, että parlamentti olisi vuoden 2016 varsinaisten täysistuntojaksojen kalenteria vahvistaessaan tehnyt tätä koskevan arviointivirheen.
- 50 Tämän tuomion 48 kohdassa esitettyä lähtökohtaa ei siis voida hyväksyä. Näin ollen sekä sovittelumenettelyn aloittaminen että päivä, jona tämä menettely alkaisi ja päättyisi mahdollisesti vuotuista talousarviota koskevaa yhteistä tekstiä koskevan yhteisymmärryksen saavuttamisen vuoksi, eivät olleet tiedossa hetkellä, jolla varsinaisia täysistuntojaksoja koskeva kalenteri vahvistettiin. Kuten Ranskan tasavalta myöntää, kyseisellä hetkellä ei ollut mitenkään poissuljettua, että mikäli asia siirtyisi sovittelukomiteaan, tämä saavuttaisi yhteisymmärryksen unionin vuotuista talousarviota koskevasta yhteisestä tekstistä ennen 17.11.2016, mikä olisi mahdollistanut sen, että parlamentti keskustelee ja äänestää mainitusta tekstistä toisessa käsittelyssä 21.–24.11.2016 pidettävän varsinaisen täysistuntojakson aikana noudattaen samalla tämän tuomion 41 kohdassa mainittuja huolellisuutta, tarkkuutta ja sitoutumista koskevia vaatimuksia.
- 51 Tätä viimeksi mainittua toteamusta ei voida kyseenalaistaa Ranskan tasavallan esittämällä perustelulla, jonka mukaan tilanteessa, jossa sovittelukomitea pääsee yhteisymmärrykseen ennen SEUT 314 artiklan 5 kohdassa määrätyn määräajan päättymistä, olisi mahdollista, että tämä komitea lykkää yhteisymmärryksen virallistamista. Tällainen näkökanta, joka merkitsisi kyseisen yhteisymmärryksen päivämäärän keinotekoisista lykkäämistä, on nimittäin ristiriidassa tämän artiklan 6 kohdan kanssa; kyseisen kohdan mukaan parlamentille ja neuvostolle asetettu 14 päivän määräaika yhteisen tekstin hyväksymiseksi alkaa siitä päivästä, jona sovittelukomitea pääsee yhteisymmärrykseen.
- 52 Näin ollen on katsottava, että parlamentti on pitäytynyt tämän tuomion 45 kohdassa mainitun harkintavallan rajoissa, kun se on vahvistanut varsinaisten täysistuntojaksojen kalenterin vuodelle 2016.

- 53 On tutkittava vielä se, onko parlamentti mainitun kalenterin asettamissa puitteissa voinut arviointivirhettä tekemättä käyttää budjettivaltaansa riidanalaisilla toimilla Brysselissä 30.11. ja 1.12.2016 pidetyn ylimääräisen täysistuntojakson aikana.
- 54 Ensinnäkin parlamentin 30.11.2016 ja 1.12.2016 pidettyjen täysistuntojen esityslistoista ja unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevasta parlamentin 1.12.2016 antamasta lainsäädäntöpäätöslauselmasta on todettava, että on kiistatonta, että yhteistä tekstiä koskeva sovittelukomitean saavuttama yhteisymmärrys on annettu ja toimitettu parlamentille ja neuvostolle 17.11.2016. Parlamentti ei ole sisällyttänyt yhteistä tekstiä koskevaa keskustelua ja äänestystä Strasbourgissa 21.–24.11.2016 pidetyn varsinaisen täysistuntojakson esityslistaan vaan Brysselissä 30. 11. ja 1.12.2016 pidetyn ylimääräisen täysistuntojakson esityslistaan.
- 55 Tästä on todettava, että nyt käsiteltävässä asiassa 1.12.2016 oli SEUT 314 artiklan 6 kohdassa määrätyn määräajan viimeinen päivä. Koska neuvosto oli jo hyväksynyt unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevan yhteisen tekstin 28.11.2016, se, että parlamentti olisi ylittänyt tämän määräajan, olisi merkinnyt vuotuisen talousarvion hyväksymistä kyseiseksi varainhoitovuodeksi SEUT 314 artiklan 7 kohdan a alakohdan nojalla ilman, että parlamentti osallistuu talousarviomenettelyyn toisessa käsittelyssä.
- 56 Ranskan tasavallan perusteluista, joiden mukaan parlamentti olisi voinut lausua unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevasta yhteisestä tekstistä aikaisempaan ajankohtana eli Strasbourgissa 21.–24.11.2016 pidetyn varsinaisen täysistuntojakson aikana, on todettava, että sillä, että parlamentti käyttää SEUT 314 artiklan 6 kohdassa määrätyn määräajan kokonaisuudessaan, ei voida kyseenalaistaa 30.11.2016 ja 1.12.2016 pidettyjen täysistuntojen esityslistojen eikä parlamentin 1.12.2016 antaman lainsäädäntöpäätöslauselman laillisuutta toimielinten kotipaikoista tehtyyn pöytäkirjaan nähden. Parlamentilla on nimittäin oikeus käyttää kokonaisuudessaan määrääjat, jotka sille on asetettu tämän 314 artiklan määräyksillä. Kuten parlamentti on todennut unionin tuomioistuimessa pidetyssä suullisessa käsittelyssä, eri poliittisten ryhmien ja budjettivaliokunnan sisäiset keskustelut vievät huomattavasti aikaa, ja tämä aika on erittäin tärkeä täysistunnossa tapahtuvan talousarviokeskustelun ja -äänestyksen valmistelun ja mahdollisen enemmistön saavuttamisen kannalta.
- 57 Lisäksi sovittelukomitean saavuttamaa yhteisymmärrystä unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevasta yhteisestä tekstistä on viimeistely teknisesti ja se on käännetty kaikille unionin virallisille kielille, eivätkä osapuolet ole kiistäneet näiden toimien tarpeellisuutta. Osapuolet eivät myöskään riitautaa parlamentin ja neuvoston yhteistä päätöstä antaa tätä teknistä viimeistelyä komission yksikköjen tehtäväksi; päätös on tehty talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2.12.2013 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen (EUVL 2013, C 373, s. 1) mukaisesti.
- 58 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskeva yhteinen teksti on kuitenkin tämän teknisen viimeistelyn jälkeen annettu parlamentille vasta iltapäivällä 24.11.2016 eli marraskuun 2016 varsinaisen täysistuntojakson viimeisenä päivänä ja ainoastaan englanninkielisenä versiona. Näissä olosuhteissa tätä tekstiä koskevaa keskustelua ja äänestystä ei ole voitu työjärjestyksen 156 ja 158 artiklan mukaisesti kirjata 24.11.2016 pidettävää istuntoa koskevaan esityslistaan. On nimittäin niin, että näiden määräysten mukaan tekstistä saa keskustella ja äänestää vain, mikäli se on käännetty kaikille unionin virallisille kielille ja mikäli se on asetettu parlamentin jäsenten saataville vähintään 24 tuntia aikaisemmin. Näiden vähimmäisvaatimusten noudattaminen on välttämätöntä, jotta vuotuista talousarviota koskevaa yhteistä tekstiä koskevat keskustelu ja äänestys täysistunnossa voidaan valmistella noudattaen tarvittavaa huolellisuutta, tarkkuutta ja sitoutumista ja ottaen huomioon monikielisyteen liittyvät vaatimukset.

- 59 Sovittelukomitean unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevasta yhteisestä tekstistä saavuttaman yhteisymmärryksen teknisen viimeistelyn vaatimasta ajasta, joka on nyt käsiteltävässä asiassa ollut seitsemän päivää, on todettava, että Ranskan tasavalta ei ole osoittanut ajan olleen kohtuuton. Vaikka parlamentilla on toki velvollisuus varmistaa, että pyritään kaikin tavoin siihen, että tämän teknisen viimeistelyn vaatima aika noudattaa toimielinten kotipaikasta tehdyn pöytäkirjan ainoan artiklan a alakohdan mukaisia vaatimuksia, tämä jäsenvaltio ei ole kuitenkaan esittänyt konkreettisia seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että parlamentti ei ole noudattanut tätä velvollisuutta ja että näin ollen kyseisen teknisen viimeistelyn kestoja olisi voitu lyhentää niin, että yhteinen teksti olisi voitu antaa parlamentille sen työjärjestyksen mukaisten edellytysten mukaisesti ennen 24.11.2016.
- 60 Vaikka katsottaisiin, että tämä kesto olisi voinut olla lyhyempi, on otettava huomioon se aika, joka on työjärjestyksen 156 artiklasta johtuvien vähimmäisvaatimusten lisäksi välttämätön vuotuista talousarviota koskevaa yhteistä tekstiä koskevan täysistunnon valmisteleminen; parlamentin jäsenet ja erityisesti parlamentin sen vähemmistön jäsenet, jonka yksikään edustaja ei ole osallistunut sovittelumenettelyyn, tarvitsevat aikaa voidakseen tutustua tekstiin kunnolla ja voidakseen keskustella ja äänestää siitä noudattaen tarvittavaa huolellisuutta, tarkkuutta ja sitoutumista.
- 61 Näin ollen parlamentti ei ole tehnyt arviointivirhettä, kun se on kirjannut unionin vuotuista talousarviota varainhoitovuodeksi 2017 koskevaa yhteistä tekstiä koskevat keskustelun ja äänestyksen 30.11.2016–1.12.2016 Brysselissä pidettävän ylimääräisen täysistuntojakson esityslistaan ja kun sen on hyväksynyt tämän tekstin tämän saman täysistuntojakson aikana antamallaan lainsäädäntöpäätöslauselmalla.
- 62 Toiseksi toimesta, jolla unionin vuotuinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2017 on todettu lopullisesti hyväksytyksi, on todettava, että EUT-sopimuksessa ei anneta parlamentin puhemiehelle minkäänlaista määräaikaan talousarvion hyväksymiseksi, vaan hyväksymisen on SEUT 314 artiklan 9 kohdan mukaan tapahduttava, kun tässä artiklassa määrätty menettely on saatettu päätökseen.
- 63 Kyseinen toimi liittyy nimittäin kiinteästi vuotuista talousarviota koskevasta yhteisestä tekstistä äänestykseen toisessa käsittelyssä. Toimi, jolla parlamentin puhemies toteaa muodollisesti menettelyn sääntöjenmukaisuuden tarkastettuaan, että unionin vuotuinen talousarvio on lopullisesti hyväksytty, on viimeinen vaihe unionin talousarvion vahvistamismenettelyssä ja tekee talousarviosta sitovan (ks. vastaavasti tuomio 17.9.2013, neuvosto v. parlamentti, C-77/11, EU:C:2013:559, 50 kohta). Niinpä silloin, kun parlamentilla on tämän tuomion 42 kohdassa mainittu tarpeellinen sovittelumenettely huomioon ottaen oikeus keskustella ja äänestää vuotuista talousarviota koskevasta yhteisestä tekstistä Brysselissä pidettävän ylimääräisen täysistuntojakson aikana, tämän toimielimen puhemies tekee tämän toteamuksen saman täysistuntojakson aikana.
- 64 Lisäksi on todettava, että kun otetaan huomioon vuotuisen talousarvion hyväksymisen merkitys unionin toiminnalle, ei voida edellyttää, että parlamentin puhemies odottaa seuraavaa Strasbourgissa pidettävää varsinaista täysistuntojaksoa voidakseen todeta talousarviomenettelyn päättyneeksi ja unionin vuotuisen talousarvion sitovaksi.
- 65 Näin ollen parlamentin puhemies ei ole tehnyt arviointivirhettä todetessaan Brysselissä 1.12.2016 pidetyssä täysistunnossa unionin vuotuisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2017 lopullisesti hyväksytyksi.
- 66 Kaiken edellä esitetyn perusteella Ranskan tasavallan esittämä ainoa kanneperuste ja näin ollen kanne kokonaisuudessaan on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- ⁶⁷ Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska parlamentti on vaatinut Ranskan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, se on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä korvaamaan parlamentin oikeudenkäyntikulut. Luxemburgin suurherttuakunta, joka on asiassa väliintulijana, vastaa saman työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan mukaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Kanne hylätään.**
- 2) **Ranskan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan Euroopan parlamentin oikeudenkäyntikulut.**
- 3) **Luxemburgin suurherttuakunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset